

ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟ ΕΤΟΣ 2010 – 2011

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Η Κοινοτική πρωτοβουλία JESSICA

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ζουρνά Μαρία

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο πλαίσιο διαμόρφωσης της ευρωπαϊκής αστικής πολιτικής και της Πολιτικής Συνοχής, διαπιστώθηκε ότι απαιτείται η δημιουργία και ενεργοποίηση ειδικών χρηματοδοτικών τεχνικών για την αποδοτικότερη απορρόφηση των κοινοτικών ενισχύσεων, με συστηματικότερο και αειφόρο τρόπο, ιδίως μετά το 2013 (λήξη της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου).

Το JESSICA (ακρωνύμιο του Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas) αποτελεί μια από τις τέσσερις πρωτοβουλίες που σχεδίασε από το 2006 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η οποία αποσκοπεί στην υλοποίηση έργων αστικών αναπλάσεων υψηλής ποιότητας, για την υποστήριξη μειονεκτικών αστικών περιοχών, υπό την προϋπόθεση τα χρηματοδοτούμενα έργα να εντάσσονται σε «ολοκληρωμένα σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης». Ένα ολοκληρωμένο σχέδιο βιώσιμης αστικής ανάπτυξης περιλαμβάνει ένα σύστημα αλληλένδετων ενεργειών, που αποσκοπεί στην επίτευξη μακροχρόνιας βελτίωσης των οικονομικών, υλικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών συνθηκών σε κάποια πόλη ή κάποια αστική περιοχή.

Το JESSICA δεν αποτελεί νέα πηγή χρηματοδότησης για τα κράτη μέλη, αλλά ένα νέο μέσο χρησιμοποίησης των υφιστάμενων επιχορηγήσεων των διαρθρωτικών ταμείων που παρέχει στα κράτη μέλη την ευχέρεια να χρησιμοποιήσουν τις επιχορηγήσεις αυτές για να επενδύουν, υπό τη μορφή επιστρεπτέων χρηματοδοτήσεων σε έργα όπως τα παραπάνω. Οι επενδύσεις μπορούν να έχουν τη μορφή ιδίων κεφαλαίων, δανείων ή/και εγγυήσεων, ενώ πρέπει να πραγματοποιούνται μέσω Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης και προαιρετικά, μέσω Ταμείων Χαρτοφυλακίου/ Συμμετοχών.

Οι κανόνες επιλεξιμότητας στο πλαίσιο του JESSICA ακολουθούν τους ίδιους που ισχύουν για τα διαρθρωτικά ταμεία, ενώ παράλληλα λαμβάνουν υπόψη τους τυχόν εθνικούς περιορισμούς. Για τον προσδιορισμό των έργων που μπορούν να χρηματοδοτηθούν μέσω JESSICA, επιβάλλεται η ολοκληρωμένη προσέγγιση. Οι πόροι του JESSICA μπορούν να διοχετεύονται σε έργα αστικής εξυγίανσης, επανάχρησης κελυφών, διαχείρισης απορριμμάτων, ενεργειακής απόδοσης κ.α.

Τα κύρια οφέλη από τη χρήση του μηχανισμού είναι τα εξής: ανακύκλωση των πόρων, μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων, ευελιξία στο χρηματοοικονομικό προγραμματισμό, αξιοποίηση της τεχνογνωσίας και της εμπειρίας του ιδιωτικού τομέα, και ιδίως του χρηματοπιστωτικού κλάδου.

Μέσα από επιλεγμένα παραδείγματα παρουσιάζεται η πρόοδος ενσωμάτωσης της πρωτοβουλίας στον ευρωπαϊκό χώρο και η αποκτηθείσα από το 2006 εμπειρία, όσον αφορά τις δυσκολίες και τα πλεονεκτήματα της εφαρμογής. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η κατανόηση της νομικής μορφής και του χρηματοοικονομικού μοντέλου των Ταμείων Αστικής Ανάπτυξης, οι παράμετροι των οποίων διερευνώνται ειδικότερα μέσα από την ανάλυση των όρων του αντίστοιχου διαγωνισμού για τη χώρα μας.

Η Ελλάδα βρίσκεται στο στάδιο σύναψης των συμβάσεων με τα Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης, ωστόσο πρέπει να επιταχύνει τους ρυθμούς για να μπορέσει να επωφεληθεί από τα πλεονεκτήματα χρήσης του μηχανισμού, διότι απαιτείται να προσαρμόσει το νομοθετικό της πλαίσιο, να κινηθεί το επενδυτικό ενδιαφέρον και να ωριμάσει τις δράσεις και τα έργα που πληρούν ως ένα βαθμό τα κριτήρια επιλεξιμότητας του JESSICA.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Ολοκληρωμένο σχέδιο, Βιώσιμη ανάπτυξη, Μόχλευση, Ανακύκλωση επενδύσεων, Αποζημίωση, Αστική ανάπλαση, Τελικοί δικαιούχοι, Διαχειριστική αρχή, Εμπειρογνωμοσύνη.